

ÅRSPLAN 2026-2027

LUENBAKKEN BARNEHAGE

Innholdsfortegnelse

1. Velkommen til nytt år, kontaktinfo til barnehagen, s.3
2. Viktige datoer, s.4
3. Visjon og kvalitet, Hovedmål, organisering og planforankring, s.5
4. Personalets utviklingsarbeid, s.6
5. Barnehagens verdigrunnlag, Omsorg s.7
 - Danning, Lek og Læring s.8
 - Demokrati og medvirkning, Vennskap og fellesskap s.9
 - Barnehageloven kap. 8: psykososialt barnehagemiljø, s.10 og s.11
 - Kommunikasjon og Språk, s.12
 - Likestilling og likeverd, Mangfold og gjensidig respekt, s.13
 - Livsmestring og helse s.14
 - Bærekraftig utvikling, s.15
 - Kvalitetsprinsipper, s. 16
5. Fagområdene, Barnehagens digitale praksis, Progresjon, s.17
6. Overganger; sammenheng mellom barnehage og skole, tilvenning innad i barnehagen, s.18
7. Samarbeid mellom hjem og barnehage, s.19
8. Planlegging, gjennomføring og dokumentasjon, s.20
9. Eksterne samarbeidspartnere, s.21
10. Smågrupper og Forutaksjon, s.22
11. Matservering, Bursdagsmarkering s.23
12. Avdelingene, Grupper s.24
13. Dagsrytme, Ukeplan, Uteliv og Visma-app s.25
14. Månedene i 2024/2025 (progresjonsplan), s.26-37

Årsplanens innhold

Vi har egne mål, målkriterier og tiltak for hver aldersgruppe. På denne måten blir progresjonen synlig. Det betyr at vi tilbyr noe annet til en 2 åring enn det vi tilbyr en 5 åring.

Målkriterier er et viktig begrep i årsplanen vår. Det vil si hvordan vi kan se hos barna at vi har nådd målet.

Hver måned i årsplanen har ett fokusområde innenfor vennskap, som er felles for hele barnehagen.

Årsplanen blir til gjennom drøftinger i personalgruppen, barne-samtaler, foreldreundersøkelse og samarbeid med foreldre-representantene.

SU godkjente årsplanen i møte 26.mai 2026.

Barnehagens innhold er utarbeidet i henhold til Lov om barnehager, og Rammeplan for barnehager.

Link til Rammeplanen og Lov om barnehager ligger på barnehagens hjemmeside.

Velkommen til nytt barnehageår!

Vi er en 3-avdelings barnehage. En små-barnsavdeling og to stor-barnsavdelinger. Vi har stort mangfold (kultur, språk, alder, etnisitet, religion, med mer) både i barnegruppa, personalgruppa og foreldregruppa, og dette mener vi styrker oss. Det gir oss unike muligheter til å utvikle oss videre!

Hos oss har vi gode planer for oppstart og tilvenning i barnehagen, sikrer gode overganger gjennom et godt samarbeid med blant annet Nøkkeland skole. Vi setter relasjonen først—det skal være gode møter mellom mennesker i vår barnehage. Vi er som en utvidet familie—alle kjenner alle! Uteområdet vårt byr på stor variasjon, og rett utenfor porten vår har vi fantastiske turområder—vi er på tur minst en gang pr uke.

Vi ønsker stadig å bli bedre, og for å få til det velger vi oss hvert år et område hvor vi voksne fordyper oss og skaffer oss ny kompetanse.

I år er vårt utviklingsområde og mål:

I Nordre har vi barna og leken i sentrum

Vi gleder oss til et nytt barnehageår, til et godt samarbeid med deg - til det beste for barnet!

Kontaktopplysninger

Adresse: Luenbakken 10, 1538 MOSS

Telefon:

Hvitveisen: 99 37 83 42

Smørblomsten: 99 37 26 97

Blåklokka: 99 36 80 78

Styrer: Agnethe Knudsen

Telefon: 95 05 39 75

E-post: agnethe.knudsen@moss.kommune.no

Eposter til pedagogiske ledere og barnehagelærere:

kari.wiik@moss.kommune.no

iren.madsen@moss.kommune.no

synne.knutsen@moss.kommune.no

marianne.kristoffersen@moss.kommune.no

susanne.kristiansen@moss.kommune.no

bettina.lunde@moss.kommune.no

Barnehagens åpningstid: 07.00-16.45

Barnehagens hjemmeside: www.moss.kommune.no

Bilder i årsplanen er fotografert av personalet i barnehagen

Viktige datoer barnehageåret 2026-27

August		Mars	
13.-14. august	Plandag—barnehagen er stengt	9.mars	Barnehagedagen og Id al fitr (markere 12.mars)
27.august	Foreldremøte	12.mars	Markere id al-fitr
Oktober		19.mars	Gul lunsj før påskeferie + markere persisk nyttår
22.oktober	Forut-fest	22.mars-29.mars	Påskeferie—påkestengt i barnehagen
30.oktober	Vi markerer Halloween	April	
November		12.-13.april	Plandag—barnehagen er stengt
19.november	Plandag—barnehagen er stengt	22.april	Foreldremøte, nye barn høst 2025
26.november	Foreldremøte med barnepass	Mai	
30.november	Nissefest for barna	6.mai	Kristi Himmelfart—barnehagen er stengt
Desember		12.mai	Dugnad
11.desember	Luciafest	13.mai	Fotografering
24.des-3.jan	Juleferie—Barnehagen er stengt	14.mai	Maifest for barna, foreldrearrangement
Januar		17.mai	2.pinsedag og nasjonaldag —barnehagen er stengt
Xx. Januar	Vinteraktivetsdag, med værforbehold	Juni	
Februar		Juni	Avslutningstur for Tigergutter og avslutnings-seremoni for skolestartere og foresatte
5.februar	Vietnamesisk/ kinesisk nyttår	Juli	
8.februar	Markerer samisk nasjonaldag (6.feb)	Uke 28, 29 og 30	Sommerferie—barnehagen er stengt
19.februar	Karneval		
16.februar	Foreldremøte med barnepass		

Visjon og kvalitet

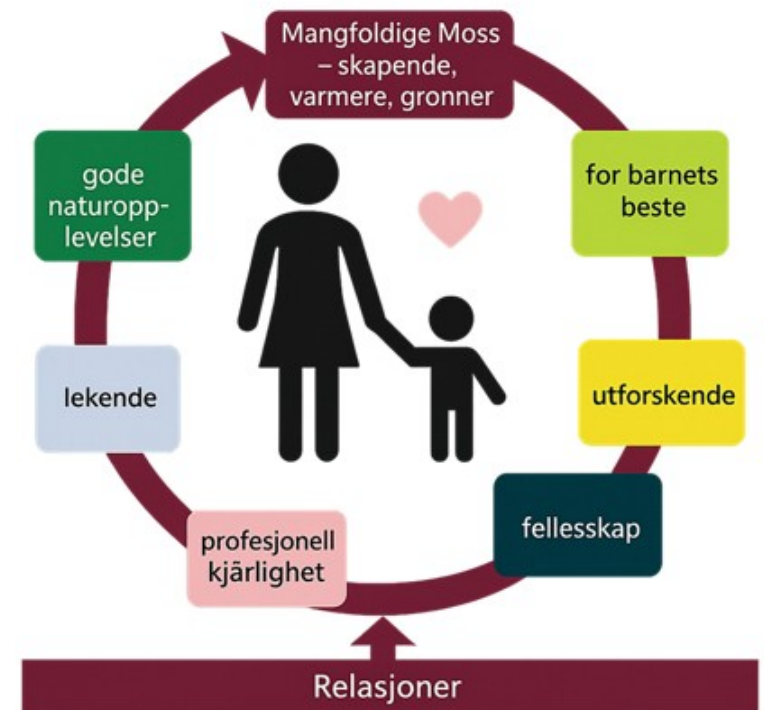
Kommunens visjon, «**Mangfoldige Moss – varmere, skapende, grønnere**», står sentralt i barnehagens arbeid. Med utgangspunkt i visjonen er det utviklet felles kvalitetsprinsipper og kvalitetsstandarder, som skal skape en felles forståelse av kvalitet, gi retning for det pedagogiske arbeidet og sikre god praksis på tvers av barnehagene.

De felles kvalitetsstandardene omfatter tilvenning, kosthold og digital praksis.

Kvalitetsprinsippene:

- For barnets beste
- Fellesskap
- Gode naturopplevelser
- Utforskende
- Profesjonell
- Lekende

Som en grunnmur for etterlevelse av disse prinsippene ligger relasjoner.

Hovedmål, organisering og planforankring

Årsplanen bygger på lov om barnehager, rammeplanen og Moss kommunes overordnede planer og føringer.

Kommuneplanens samfunnsdel har tre hovedmål.

For barnehagene er hovedmålet «**I Moss er alle inkludert og opplever tilhørighet, trygghet og mestring**» et felles og overordnet mål for all barnehagepraksis.

Kongstanken i kommunalområdet kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) er **at kultur, oppvekst og aktivitet i fellesskap skal bidra til deltakelse for alle, sikre like muligheter og skape varige endringer som forebygger utenforskap**. Enhet barnehage er organisert under kommunalområdet KOA, og er en viktig del av et helhetlig oppvekstløp.

Barnehagen bidrar innenfor følgende fire satsingsområder: • Attraktiv by med mangfoldige muligheter • Trygg start og god oppvekst • Helhet og sammenheng for innbyggerne • Utdanning og arbeid for alle

Barnehageplanen er en politisk vedtatt fag- og temaplan som beskriver hvordan barnehagene i kommunen skal arbeide. Planen inneholder en tiltaksplan, og det forventes at barnehagene arbeider systematisk med tiltakene gjennom hele fireårsperioden planen gjelder for.

Plan for personalets utviklingsarbeid 2026-28

De kommunale barnehagene i nordre bydel; Grindvold, Skredderåsen og Luenbakken har inngått et samarbeid om videreutvikling av personalets kompetanse, innenfor områdene lek og relasjoner. Vi planlegger for et samarbeid på tvers av barnehagene i bydelen, slik at vi kan lære av hverandre og nyttiggjøre oss av hverandres kompetanse og faglige forståelse. Vi samarbeider med OsloMet (høgskolen i Oslo) om kompetansehevingen.

Hovedmål:

I Nordre har vi barna og leken i sentrum

Delmål:

- Styrke personalets evne til å reflektere over praksis
- Bygge gode relasjoner mellom barn-barn, og barn-ansatte
- Undersøke leken i egen barnehage, og hvordan ansatte leker

Tiltak:

- Regelmessige møter til refleksjon over avdelingenes arbeid med lek og relasjonsarbeid
- Føre refleksjonslogg fra egen praksis om lek og relasjonsarbeid som brukes til refleksjon
- Legge til rette for møtetid til refleksjon avdelingsvis, barnehagevis og mellom barnehagene i Nordre bydel
- Vi leser fagartikler om lek og relasjoner
- Vi skal ha en felles teams-kanal for samarbeid og erfaringsdeling mellom barnehagene i Nordre bydel
- Vi skal heve pedagogisk leders kompetanse innen ledelse av prosesser

Vurdering:

- Observasjoner av lek og relasjoner
- Barnesamtaler
- Foreldresamtaler
- Foreldreundersøkelse
- Refleksjonslogg leveres styrer
- Medarbeidersamtale
- Nærhet og avstand (relasjonsvurderinger)

Forskningsprosjekt: Sosio-emosjonell læring i barnehagen

Vi har inngått et samarbeid med høgskolen i Østfold, hvor vi vil delta i forskning knyttet til barns sosioemosjonelle læring i barnehagen. Det er kun skolestartgruppa som deltar i forskningsprosjektet. Noen barnehager skal prøve ut et verktøy kalt «småsteg», mens andre barnehager skal prøve ut økte muligheter til frilek. Forskerne vil se på hvorvidt det ene eller andre har større effekt for barns sosiale og emosjonelle utvikling. Vi i Luenbakken barnehage skal ha fokus på økt frilek.

Barnehagen vil gjennom deltakelse utvikle sin kompetanse, investere i barnehagens fremtid, bidra til ny forskning og samarbeide med høgskolen. Barna vil få mer tid til lek og noe nytt lekemateriell.

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens innhold er utarbeidet i henhold til Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager. Rammeplanen gir klare føringer for innholdet i barnehagens hverdag. Sammenhengen mellom omsorg, danning, lek og læring er sentral i rammeplanen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. Barnets beste er vårt grunnleggende hensyn.

Omsorg

Hos oss er gode relasjoner en forutsetning for god omsorg. De voksne er nære, innlevende, lydhøre og kjærlige i møte med barn. Dette gjør vi:

- blir kjent med hvilke rutiner barnet er vant til hjemmefra – skape trygghet
- veileder barna i ulike hverdagsgjøremål som påkledning, måltid, bleie/toalett
- ser det enkelte barn - og har et fang det kan krype opp på
- vi er på gulvet - tilgjengelig for barna
- gir mulighet for å mestre, gjennom å utfordre barnet
- verdsetter barnas egne omsorgshandlinger

Vi er ansatte som lytter til barna, tar barn på alvor og setter ord på barnets følelser.

Barna gir også omsorg til hverandre og til voksne. Det å trøste et annet barn når det gråter, gi vennen en leke, er måter barna kan uttrykke omsorg ovenfor andre. Omsorg er også å lære barn å ta ansvar for seg selv og sine handlinger og å lære barn å løse konflikter. Vi synes det er viktig at barna får gjøre egne erfaringer også når det gjelder konfliktløsning.

Danning

Danning er et mer utvidet begrep enn oppdragelse. Danning handler om å ta egne valg, selvstendig tenking, toleranse og barns medvirkning. Det vil si at barna skal få et bevisst forhold til omgivelsene og å reflektere over egne handlinger i samspill med andre. Danning er en prosess som pågår hele livet. Vi i barnehagen ser på barnet som en selvstendig aktør hvor den ansatte veileder og stimulerer barnet til å tenke selv.

Danningsbegrepet inneholder et grunnleggende syn på barn som kompetente mennesker. Kompetente barn som vet hva de vil, hva de skal og hva de trenger. I danning inngår oppdragelse som en prosess hvor den ansatte veileder barna. Det utelukker ikke at vi må være tydelige på hva vi mener og står for.

Den nærmeste utviklingssonen

Det som ligger i området mellom det et barn kan klare på egenhånd, og det barnet ikke kan klare, selv om det får hjelp, kalles «den nærmeste utviklingssonen».

Lev Vygotskij

Lek

Lek har stor plass i vår barnehage. Det er gjennom lek barna lærer best. Leken er barnets viktigste arena og leken har verdi i seg selv her og nå. DET ER MORO Å LEKE! Leken er en reise hvor barnet møter noe nytt, og hvor tid og sted blir borte.

- Vi vil at alle barna finner sin plass i gruppa, føler gruppetilhørighet og har venner å leke med.
- Vi ansatte jobber for å bli gode til å leke med barna, på barnas premisser.
- Vi er opptatte av at ansatte er der barna er, både som deltagere i leken og observatører
- Ansatte legger til rette for lek og kan bringe inn nye momenter som kan "utvide" og berike leken. Samtidig må vi hjelpe barna å verne om god lek.
- Vi har innbydende lekemiljøer, oversiktlig og endrer jevnlig

Læring

I lek og i arbeid med ulike temaer, fenomener, materialer og redskaper støtter vi opp under barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær—og legger med dette grunnlaget for at barna skal få lyst til å leke, lære og mestre.

Barn lærer med hele seg. Gjennom arbeid i smågrupper, skaper vi rom for å støtte opp under og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet og kreativitet.

Barna får undersøke, utforske, leke, bruke sansene og kroppen, undre seg og få stille spørsmål. Ved å utfordres vil barn takle motgang og oppleve mestring. Slik lærer barn!

Demokrati og barns medvirkning

Barnehagen skal fremme demokrati, og gjennom deltakelse i barnehagens fellesskap skal barna få anledning til å ytre seg, bli hørt og få medvirke til barnehagens innhold. Alle barn skal få bidra og ulike meninger og perspektiver skal løftes frem. Medvirkning hos oss handler om å gi barna mulighet til å virke med i sin egen hverdag og barnehagens fellesliv. Barns rett til medvirkning er et relasjonelt fenomen. Medvirkning handler ikke om å bestemme og ta mange valg. Det handler om å bli lyttet til, bli sett, bli hørt og akseptert som kompetente og likeverdige. Hvordan en opplever å medvirke og hvordan en praktisk vil oppleve medvirkning er avhengig av alder og funksjonsnivå. Barns medvirkning kommer til uttrykk i de daglige samtaler og i de samspill vi har med barn. I Luenbakken har vi også barnesamtaler for alle barn over tre år. Noen av de eldste barna er med å planlegge og evaluere markeringer.

Vennskap og fellesskap

Alle barn skal oppleve å være betydningsfulle for det sosiale fellesskapet—få leke, oppleve vennskap og fellesskap med barn og ansatte.

Hos oss har vi stort fokus på vennskap. Dette er gjennomgående uansett hva vi leker/ hvilke aktiviteter vi har. Vårt mål er at alle barn skal ha en venn. En venn er en man deler fellesopplevelser med, en man kan le sammen med, hjelpe og trøste. Vi ser allerede i 1-års alder at barna viser glede når de ser hverandre. De liker å være sammen med andre som har fokus på det samme som de selv er opptatt av. Vi har erfaring med at det er lettere å utvikle vennskap når barna er i små grupper. Voksne tilrettelegger for ulike type rollelek, lager «rom i rommet», skjærer den gode leken og gir barna tid og muligheter for lek og vennskap i mindre grupper. Den ansattes holdninger og innstilling til barnas lek, er avgjørende for at vi får et godt lekemiljø. Vi har ansatte som er nærværende, støttende og tør å by på seg selv!

Vi ønsker å lære barna å takle konflikter selv, på en god måte ved å forhandle, argumentere, inngå kompromisser eller gi seg. Eller at de henter en ansatt til å hjelpe seg når det blir for vanskelig.

På de to neste sidene vil vi vise til barnehageloven, og hva vi forholder oss til, dersom barn ikke opplever et trygt og godt miljø (mobbing, krenkelser, utestenging).

Barnehageloven kapittel 8, psykososialt barnehagemiljø

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a) hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) når tiltakene skal gjennomføres
- d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) når tiltakene skal evalueres

Forebyggende arbeid mot mobbing:

Fokus på lek, vennskap, relasjoner og et inkluderende felleskap er en del av det forebyggende arbeidet vårt mot mobbing.

Barnehagen har en egen handlingsplan som følges dersom mobbing oppstår.

Viser til §§ 41,42 og 43 i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø

«Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre»

Rammeplanen s. 23

§ 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

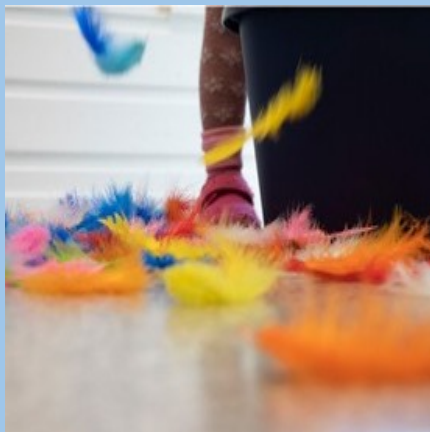
Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte.

Barnesamtaler

To ganger i året gjennomfører vi systematiske barnesamtaler. Dette for at barnet skal få gi uttrykk for hvordan man har det i barnehagen, og gi personalet innsikt i barnas liv. Barna gis også anledning til å medvirke til barnehagens innhold i disse samtaler.

Kommunikasjon og språk

Språk er grunnlaget for tenkning og påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Vi gir alle barn mulighet til å kommunisere både verbalt og nonverbalt, lytte til, forstå og skape mening i de daglige samtaler i lek, rundt måltidet, i aktiviteter, samlinger, ved bruk av digitale verktøy, ved høytlesning m.m. Den aller beste språklæring skjer i lek mellom barn, og mellom ansatte og barn i alle hverdagssituasjoner.

Vi er opptatt av at alle skal gis best mulig forutsetninger for å lære seg norsk. Vi vet at barn trenger å kjenne sitt eget morsmål, og sin egen kultur for å lære seg norsk. Dette er viktig for at de skal være nysgjerrige på omgivelsene, observere og lytte til språklydene. Vi har fokus på språk og kultur fordi vi mener det er med på å styrke og utvikle barnas identitet, selvfølelse, og kulturelle tilhørighet. Alle ansatte skal være gode språklige rollemodeller og fange opp og støtte barn som er lite språklige aktive. Barnehagens språkmangfold er til berikelse for hele barnegruppen og gir mulighet for mange spennende samtaler omkring språk, ord og uttrykk. Vi har et samarbeid med Moss Bibliotek, hvor vi har mulighet til å låne ut bøker til barna. Dette skal skape leseglede hos barn og foreldre. Spør personalet!

I foreldresamarbeidet er det viktig at personalet og foreldrene forstår hverandre. Vi bruker tolk for å sikre at både foreldre og personalet får sagt det de ønsker, ved behov.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn.

I barnehagen skal gutter og jenter ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta i alle aktiviteter i barnehagen. Det er ikke et mål at gutter og jenter skal være like, -det er mange måter å være gutt og jente på. Hos oss er det rom for ulikheter. Personalet i barnehagen er opptatte av hvilke ord vi bruker i hverdagen til gutter og jenter.

Vi er opptatt av individuelle forskjeller fremfor kjønnsforskjeller – og ALLE skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og få delta i aktiviteter og barnehagens fellesskap.

Gjennom konfrontasjon, diskusjon og danning vil barn få holdninger og kunnskaper slik at de på sikt kan bidra til å skape et likeverdig og likestilt samfunn.

Vi henger opp regnbue-flagget i juni—og har ekstra fokus på temaet i denne perioden.

Mangfold og gjensidig respekt

Gjensidig respekt er fundament for alt vårt arbeid. I vår barnehage er vi stolte av å ha mange kulturer representert. Alle skal føle seg sett og anerkjent for den de er og oppleve å ha en plass i fellesskapet.

Vi synliggjør og verdsetter mangfold—samtidig vektlegger vi felles erfaringer og fellesskapet. Som en flerkulturell barnehage markerer vi ulike høytider i noen av kulturene vi har representert. For eksempel Id, jul, påske, vietnamesisk nyttår. I sammenheng med høytider kan vi besøke tempel, moskè og kirke. Vi trenger samtykke fra dere foreldre for å kunne ta med barna til disse stedene.

Gjennom disse markeringene kan vi synliggjøre variasjonen i tradisjoner, verdier, religion og livssyn— og det åpner for dialog, nysgjerrighet og undring omkring likheter og ulikheter.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal fremme barns fysiske og psykiske helse, ha en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Sunn mat og gode matvaner, fysisk aktivitet inne og ute og bevegelsesglede er vektlagt i våre daglige og ukentlige planer.

VEL SÅ VIKTIG er det at barna blir kjent med egne og andres følelser, erfarer motgang og får støtte til å mestre både motgang og utfordringer.

I oversikten under, har vi beskrevet hvilke tiltak som er viktig for oss, for å fremme barns livsmestring og helse:

Hvile og ro

- Pust og kroppslige øvelser (mindfull) før måltid
- Rolig musikk og dempet lys for å roe ned
- Mulighet for å sove/ avslapning ved behov
- Yogaøvelser for barn
- Kompismassasje i små grupper
- Lese bøker

Bevegelsesglede

- Vi bruker regelleker ute og inne (valg-plakater)
- Vi er på tur hver uke
- Voksne er aktive sammen med barna, for å motivere til økt aktivitet
- Musikk og dans er kilde til glede
- Vi bruker humor og latter aktivt når vi møter barn og foreldre
- Hverdagsoppgaver

Mestre motgang og medgang

- Vi snakker om følelsene våre og anerkjenner følelsene vi har (regulering)
- Vi forklarer situasjoner fra ulike perspektiver—setter ord på det som skjer/ har skjedd (speile barnet)
- Roser og oppmuntrer barnet, heier på barnet—slik at det får til oppgaver og opplever mestring

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det. Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Tiltak for foreldre	Tiltak for barna/ personalet
• Vi oppfordrer til å sykle og gå til barnehagen • Dugnad/ Ruskenaksjon i mai • Årsplan publiseres og sendes ut digitalt • Gi bort klær og leker til barnehagen– det er kanskje andre familier som kan bruke det du ikke trenger lenger. Barnehagen tar i mot og gjør dette tilgjengelig for andre foreldre. • Ta med deg din egen kopp, bestikk o.l når det er arrangementer i barnehagen eks: Forut-fest, dugnad og mai-fest • Gratis marked i barnehagen, dersom vi har utstyr/ klær som har blitt levert inn.	• Alle på tur 1 dag i uken – vi har faste turområder. Ved slitasje bytter vi tursted. • Vi kildesorterer; plast, papir, mat og glass/metall • Barn og personalet velger å gå eller sykle dersom mulig • Deltar i Forut prosjekt • Dugnad/ ruskenaksjon i mai • Bruk av naturmateriale og verdiløst material slik som; esker, melkekartonger og lignende i lek og kreativt arbeid med barna. Økt bruk av gjenbruk i barnehagens aktiviteter • Fra frø til mat; alle avdelinger sår og høster. Praktisk kunnskap om naturens kretsløp!

Kvalitetsprinsipper for oss i Luenbakken

for barnets beste

I Luenbakken kommer alltid barnet først! Gjennom respekt, anerkjennelse og nærhet, bygger vi barnets selvfølelse og selvtillit. Barn skal oppleve gode relasjoner, og et trygt og godt miljø.

utforskende

Ved å være nysgjerrige, undrende og vise glede ønsker vi å skape en utforskertrang hos barna. Vi vil ta alle barns spørsmål på alvor, og sammen med barna søke og finne

fellesskap

Ved å være en liten barnehage, har vi den fordel av at alle kjenner alle. Dette gir en unik mulighet for å danne små og store fellesskap i barnehagen.

profesjonell kjærlighet

Å gjøre forskjell—handle ulikt, ut ifra individets behov, er å være profesjonell. Vi bryr oss om hverandre og anerkjenner hverandres likhet og ulikhet

gode naturopplevelser

På tur i Luenbakken vil barna gå til ulike steder, lære om det vi ser og finner (planter, småkryp) og oppleve gode sanseopplevelser. Vi ønsker å bidra til at barn får opplevelser som bidrar til at de vil bruke naturen aktivt gjennom hele

lekende

Å være lekende betyr for oss å ha en nysgjerrig innstilling, være tilgjengelig, på barns nivå, og klare å bli med i fantasien hos barna. Vi har voksne som byr på seg selv og som bruker humor aktivt i hverdagen—det er gøy å være liten og stor i Luenbakken!

Fagområdene i barnehagen

Rammeplanen er en forskrift for barnehagens innhold og oppgaver. Rammeplanen har syv fagområder som vi arbeider med i barnehagen i løpet av året. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene vil sjelden opptre isolert, flere områder vil ofte være representert samtidig i en aktivitet. Det jobbes med fagområdene gjennom de hverdagslige rutinene på avdelingen, og gjennom faste aktiviteter på gruppedager og turdager.

Fagområdene er:

- **Kommunikasjon, språk og tekst**
- **Kropp, bevegelse, mat og helse**
- **Kunst, kultur og kreativitet**
- **Natur, miljø og teknologi**
- **Etikk, religion og filosofi**
- **Nærmiljø og samfunn**
- **Antall, rom og form**

Barnehagens digitale praksis

Rammeplan for barnehager sier at barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Personalet skal være aktive sammen med barna og barnehagen skal lære barna digital dømmekraft – og hva det betyr.

For oss skal de digitale verktøyene (nettbrett, PC, elektronisk tavle, kamera, Beebot) være en del av hverdagen i barnehagen. Med det mener vi at det skal brukes som et verktøy i det pedagogiske arbeidet vi gjør i og med barnegruppa.

Vi har en bevisst holdning til at digitale verktøy brukes til å produsere (eks: bilder, filmer, memory) og lære.

Helsedirektoratet har kommet med sterke anbefalinger om minimalt bruk av skjerm, og Moss kommunale barnehager har utarbeidet en standard som skal være retningsvisende for vårt digitale arbeid i barnehagen.

Progresjon

Alle barn skal få oppleve mestring, få utvikle seg, leke, lære og oppleve fremgang ut fra egne forutsetninger. Vårt fysiske miljø, våre aktiviteter, arbeidsmåter, leker og materiell er tilpasset den enkelte aldersgruppe og barnas erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Vi legger til rette for at barn i alle aldre får varierte opplevelser og erfaringer, at disse gjentas og utvides etter hvert som barna utvikler seg, blir eldre.

Overganger

Vi har gode rutiner for tilvenning i barnehagen ved barnehage-start for å sikre en trygg overgang fra hjem til barnehage. Vi har besøksdager 1 dag pr. uke i perioden april-juni for de minste barna som skal begynne i barnehagen.

Vi har også gode rutiner for å sikre trygge overgang mellom avdelinger og overgang til skole for skole-starterne.

Vi sørger for at foresatte får informasjon i god tid.

Overflytting til ny avdeling

Ved nytt barnehageår, bytter de eldste barna på Hvitveisen avdeling til Smørblomsten/ Blåklokka. Vi har gode rutiner for overflytting og sørger for at foreldre får informasjon i god tid.

Barna blir forberedt til overflyttingen ved at:

- De eldste barna på Hvitveisen er på besøk hos de andre avdelingene fra senest mars. De er også med på turer sammen med barn på Smørblomsten/ Blåklokka.
- Vi legger opp til spontane besøk, og vi er mer sammen i uteleken.
- Pedagogene har overføringsmøter hvor informasjon og viktige beskjeder følger barnet videre.

På denne måten sikrer vi at overgangen til andre avdelinger blir trygg og forutsigbar.

Overgang barnehage-skole

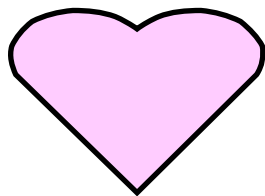
Moss kommune har utviklet rutiner for overgangen fra barnehage til skole. Rutinene skal sikre;

- at barnehage og skole/ SFO har kunnskap om hverandre.
- at barnehagen og skole/ SFO gjennom samarbeid og samhandling siste året før skolestart, legger grunnlag for en god og trygg skolestart for barna.

Det avholdes foreldremøte for de eldste barnehage-barna, Tigergutt, med informasjon om overgang barnehage/ skole (27.august). Foreldrene til Tigergutt får foreldresamtale innen utgangen av oktober/starten av november. Her vil vi ta opp mål og tiltak frem mot skole-start.

Egne tiltak for Tigergutt-gruppa på Luenbakken barnehage;

- Tigerguttgruppe 2 dager pr. uke
- Møte med faddere sammen med Nøkkeland Skole
- Tigerguttgruppe leker i skolens uteområde
- Avslutningstur
- Tigergutt får bruke uteområdet alene, frem til andre barn og voksne kommer ut, og får gå på utsiden av gjerdet etter avtale med voksne (dette progressivt frem mot skolestart og etter avtale med foreldre)

Samarbeid med foreldre

Et nært samarbeid med foreldrene er en forutsetning for at barna skal oppleve barnehagen som et trygt sted å være.

Det er den daglige kontakten mellom foreldre/ foresatte og barnehagen som er viktigst for et godt samarbeid om barna.

Vi har utarbeidet et egen informasjonshefte om vårt samarbeid. Les mer i dette. Er det noe du lurer på, tar du kontakt med oss.

I tillegg til den daglige kontakten gjennomfører vi:

- Oppstartsamtaler, nye barn
- Foreldresamtaler høst og vår for alle barn

Trenger du en samtale med oss, utenom de planlagte, så ta kontakt, så vil vi gi samtale så raskt vi klarer.

Foreldremøter

27. august:

Foreldremøte og valg av SU/FAU, og møte for Tigergutt i.f.t skolestart

26. november:

Foreldremøte med barnepass

16. februar:

Foreldremøte med barnepass

22. april:

Møte for nye foreldre, som skal begynne høst

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging, dokumentasjon og vurdering henger sammen. For å planlegge noe, må vi se på de erfaringer vi har fra tidligere – og for å få med å oss nyttig kunnskap må vi dokumentere og vurdere.

Å dokumentere i barnehagen handler om å synliggjøre barnehagens innhold og arbeidsmåter, barnas trivsel, voksenrollen, læringsprosesser og utvikling.

Hos oss dokumenterer vi utvikling og progresjon hos barna ved å legge ut referater og bilder i visma app og henge opp barnas kunstverk på veggene inne. Vi bruker også dokumentasjon for refleksjon og læring i barnegruppen eller personalgruppa. Det å stille seg undrende til det man har vært med på eller ser på et bilde, kan gi oss innspill til veien videre (pedagogisk dokumentasjon). Vi lager også en perm som dokumenterer barnets tid og utvikling i barnehagen.

Barn og foreldres tilbakemelding er viktig i dette arbeidet, på denne måten kan vi videreutvikle barnehagen ytterligere.

Styrer og pedagogiske ledere har et særlig ansvar for å ivareta planlegging, dokumentasjon og vurdering – men hele personalgruppen, barn og foreldre deltar.

Barnehagens pedagogiske arbeid skal dokumenteres og vurderes for å sikre at det pedagogiske tilbudet er tilrettelagt barnegruppen og det enkelte barn. Vi dokumenterer og vurderer følgende: fokusområde, årsplan, tilvenning, barne-samtaler, foreldresamtaler, TRAS språkkartlegging, «nærhet/avstand modell» (Anne Linder), brukerundersøkelse og aktivitetsdager som karneval, mai-fest, Forut-fest m.m.

Vurderinger gjøres fortløpende med barna på avdeling og gruppe, personalet vurderer på personalmøter og plandager og i de daglige uformelle møtene med foresatte. Det vurderes også gjennom observasjon og refleksjon rundt det daglige arbeidet.

Slik sikrer vi oppmerksomhet rundt hvert barns trivsel, læring og utvikling i hverdagen, og kan oppdage og følge opp barn med særskilt behov for hjelp og støtte.

Systematisk vurderingsarbeid slik det her er beskrevet danner grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon.

Eksterne samarbeidspartnere

Samarbeid med høgskolen i Østfold

I løpet av året kommer vi til å ha barnehagelærerstudenter hos oss. De skal gjennomføre praksis i barnehagen. Varigheten på praksisen varierer etter hvilket trinn studentene er på. Kari og Iren er praksislærere for studentene. Når vi har studenter vil det henge bilde av dem på avdelingen de er på.

Samarbeid med PPT (pedagogisk-psykologisk tjeneste)

Hver kommune skal ha en pedagogisk - psykologisk tjeneste. Foresatte kan selv ta direkte kontakt med PPT gjennom Moss kommune (hjemmesiden til Moss kommune), eller be om hjelp av barnehagen. PPT hjelper oss, der barn har behov for tilrettelagt lek/ læring. Tidlig innsats, gjennom veiledning av ansatte og foresatte, når det er behov for det, eller nærmere utredning når det er nødvendig for å forstå barnets utfordringer og sikre et tilpasset leke- og læringsmiljø.

PVK

Avdelingen består av ansatte med ulike fagkompetanser med bakgrunn fra barnehage og pedagogisk psykologisk rådgiving. Pedagogisk veiledning og kvalitet - PVK, har et overordnet mandat om å bidra til en inkluderende praksis i barnehagene i Moss. Arbeidet med å skape en inkluderende praksis omhandler samtidig forbedring av kvaliteten på det ordinære allmennpedagogiske tilbudet. PVK tilbyr, i tillegg til veiledning, kompetanseheving i form av kurser, fagsamlinger og lederstøtte for å styrke en inkluderende praksis.

Barnevernstjenesten

Skal hjelpe barnet og omsorgspersoner slik at man kan finne gode løsninger på vanskelige situasjoner. Vi har opplysningsplikt til barnevernstjenesten, og barnevernstjenesten kan innhente opplysninger fra oss.

Smågrupper

Barn leker og trives ofte best i smågrupper. Vi ser at barn i en liten gruppe opplever færre konflikter enn i større grupper, det er mer ro, noe som øker konsentrasjonsevnen. På denne måten er det lettere å fordype seg i lek og aktiviteter. Vi ønsker at barna skal oppleve ro til fordypning, samt nærhet og felleskap til andre barn og voksne. Smågruppene skal sikre at alle barn blir sett. Det er også lettere å trene sosiale ferdigheter (vente på tur, samarbeide osv.) i en liten gruppe. Vi opplever at barn bruker mer språk når det ikke er så mange rundt dem. Vi tror at barnas vei ut i den store verden bør starte i et lite og oversiktlig miljø hvor de kan leke og utvikle seg i trygghet. Hver avdeling deler opp barna i mindre grupper i løpet av barnehagedagen. På storbarn 6-10 barn, på småbarn 3-6 barn.

Forut-aksjon

Vi gjennomfører en Forut-aksjon i oktober.

Vi blir kjent med Sanjana på 5 år fra Sri Lanka, som drømmer om hva hun skal bli når hun blir stor.

Gjennom barneaksjonen skal vi utforske drømmejobber, bli inspirert i lek og kreativt fra Sri Lanka. Lære om likheter og ulikheter i barns liv, og barns rett til lek og utvikling.

Vi har en Forut-fest der vi samler inn penger til støtte for Foruts arbeid. I forrige barnehageår, samlet vi inn 5721,- til Forut.

VARM-MAT

I perioden sept.-okt. og november skal vi pilotere utprøving av varm-mat ferdig levert til barnehagen.

Leverandør vil være «Mat i box». Dette tror vi vil bli et flott tilbud til barna. Hvis du vil lese mer, kan du gjøre det på denne nettsiden: matibox.no

Vi vil informere nærmere når vi vet mer!

Matservering i barnehagen

I Moss kommunes barnehager skal måltidene i barnehagen være en arena som skal sikre at barn får tilbud om et kosthold som er i tråd med nasjonale anbefalinger og som gir det beste utgangspunktet for god helse, fellesskap, utvikling og læring, uavhengig av hvilken barnehage barnet har plass i.

- Til frokost serveres det havregrøt eller korn og melk. Fukt, bær eller honning gir sødme.
- Til lunsj serveres det brød, knekkebrød, assortert pålegg og grønnsaker etter en fastsatt plan.
- Til ettermiddagsmåltidet serveres det frukt og grønnsaker, samt knekkebrød med pålegg som smør og smøreost.
- Vi serverer varm mat en dag pr uke etter fastsatt meny, basert på kostholdsrådene til helsedirektoratet. Maten lages i størst mulig grad, fra bunnen av.

Barna skal delta i måltidsaktiviteter og motiveres til å spise næringsrik og variert mat. Påleggsplanen vår er utarbeidet i samarbeid med ernæringsrådgiver i kommunen. Vi tar hensyn til barns allergier.

Bursdagsmarkering i barnehagen

Bursdag er en viktig dag i barns liv. I barnehagen vil hvert enkelt barns bursdag bli markert på følgende måte:

- Vi henger ut flagg ved avdelingen og bilde av barnet på døra
- Vi lager krone sammen med barnet
- Barnet får sin egen bursdagssamling, og får være med å bestemme innholdet i samlingen
- I samling sier alle barna noe hyggelig om barnet som har bursdag—dette skrives på et hjertekort (storbarn)
- Vi går bursdagstog gjennom barnehagen (storbarn)
- Vi blåser såpebobler eller lager «fyrverkeri» under samling

I tråd med anbefalinger til kosthold, vil vi ikke servere søt mat (kake eller is) i forbindelse med bursdager.

Avdelingene på Luenbakken

Hvitveisen

Hvitveisen er en småbarnsavdeling med 15 plasser for barn fra 0-3 år.

Vi har smågrupper slik at barna får ro og mulighet til fordypning i en aktivitet og gode samtaler. Vi har en avdeling med god plass, og som er tilrettelagt for lek for de miste. Vi har fokus på trygghet, omsorg, god tid og faste rammer.

Barna går på turer ukentlig i nærmiljøet vårt.

Smørblomsten og Blåklokka

Smørblomsten og Blåklokka er storbarns-avdelinger med 18/19 plasser hver, for barn fra 3-6 år. Barna blir delt inn i grupper etter alder; Tussi (3år), Ole Brumm (4 år) og Tigergutt (5 år).

Vi har fokus på lek, vennskap og trygghet. Vi har faste tur -og gruppedager både på Smørblomsten og Blåklokka, for øvrig vil vi dele oss i smågrupper daglig på tvers.

Fra 01.09 har vi åpne dører mellom Smørblomsten og Blåklokka kl 8.30-9.30, fra 1.oktober er også Hvitveisen med. Da kan alle få leke på tvers. Dette skaper trygghet for barn og voksne—vi blir godt kjent.

Tigerguttene (født 2021)

De eldste barna i barnehagen. Skolestarterne. Er sammen 2 dager i uka på tvers av avdelinger.

Ole Brumm (født 2022)

4-åringene i barnehagen. Er sammen 2 dager i uka på tvers av avdelingene

Tussi (født 2023)

3-åringene i barnehagen. Er sammen 2 dager i uka på tvers av avdelingene

Dagsrytmen

Kl. 07.00	Barnehagen åpner
Kl. 08.00-08.30	Frokost
Kl. 08.30-09.20	Åpne dører, lek på alle avdelinger (01.09)
Kl. 09.30	Gruppe/ ulike aktiviteter (se ukeplan)
Kl. 11.00/11.30	Lunsj
Kl. 12.00	Grupper ute/ inne
Kl. 14.00/14.30	Frukt og knekkebrød Høytlesning av bøker ukentlig
Kl. 16.45	Barnehagen stenger

Vi har morgenbarnehage hver dag fra kl 7.00-8.00 på fellesrommet.
Fra kl 16.00 er vi felles ute eller inne på Hvitveisen og fellesrommet.

Ukeplan

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS- DAG	FRE- DAG
0-3 år	Gruppedag, vi deler oss inne og ute	Gruppedag, vi deler oss inne og ute	Avdelings- møte Lekegrupper	Gruppedag, vi deler oss inne og ute	Gruppe- dag, vi deler oss inne og ute
3-6 år	Gruppedag	Avdelings- dag med smågrupper Pedagog- møte 13.00- 14.15	Avdelings- møter	Gruppedag	Avdeling- ens dag med små- grupper

Uteliv

Det er viktig for oss å gi barna et godt tilbud ute. Her har vi listet opp tiltakene våre:

- vi er ute sammen med barna hver dag, uansett vær
- vi går på tur ukentlig, i grupper
- vi har mange flotte turplasser nær barnehagen, vi har opparbeidet området utenfor gjerdet (Luen) med bl.a. bål plass og gapahuk
- på vinteren har vi en fin akebakke rett utenfor barnehagens gjerde
- vi følger årstidene og snakker om det vi ser
- vi gir barna mulighet til å velge mellom flere aktiviteter
- vi bruker fotballbanen og sandvolleyballbanen ved Luen til ballspill og andre aktiviteter

Visma Min barnehage—foresatt app

Vi informerer i hovedsak i en app. Last den ned; «Visma Min Barnehage—foresatt» og logg på med ID-porten. Får du problemer med dette, kontakt personalet. I denne appen kan du lese og se bilder fra hverdagen i barnehagen. Du kan sende beskjeder til barnehagen, melde fravær og ferie, gi ulike samtykker og lese diverse informasjon fra barnehagen. Årsplanen blir sendt ut i appen.

Fokus: Tilvenning

Mål: Hvert enkelt barn skal være trygg og trives i barnehagen

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Vi synger sanger sammen med barna
- Barna benytter ved behov et eller flere overgangsobjekt (smokk, bamse, koseklut etc)
- Vi sier hei til barn med navn
- vi har bilde av barnet på barnets garderobeskap

Målkriterier:

- Barna lar seg trøste av personalet
- Barna gjør seg kjent med det fysiske miljøet på avdeling
- Barna opplever et tydelig avskjed fra foreldre.

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Alle barn har navn og bilde av seg selv på skapet, samt gruppesymbol og navn på foresatte
- Vi synger navnesanger og har blir kjent samlinger og leker.

Målkriterier:

- Barna blir kjent med nye barn og voksne på sin avdeling og omtaler de med navn
- Barna vet hvor sitt skap er

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Ansatte engasjerer og legger til rette for lek og samlek, både ute og inne, som f.eks regelleker

- Alle barn har navn og bilde av seg selv på skapet sitt, og øver på å skrive navnet sitt selv

- Alle gjør nye barn kjent med rutiner

Målkriterier:

- Barna bruker hele uteområde og har blitt kjent med innelekemiljøet
- Barna kan navnet på hverandre

August

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
32	3 Nytt bhg år	4	5	6	7	8	9
33	10	11	12	13 Plandag—stengt	14 Plandag—stengt	15	16
34	17	18	19	20	21	22	23
35	24	25	26	27 Foreldremøte	28	29	30
36	31						

Torsdag 27.august, kl. 17.00-18.30 : Foreldremøte

Fokus: Et trygt og godt lekemiljø for barna

Mål: Alle barn skal være trygge i lek og samspill

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Barnehagen tar et vennskapsbilde av alle barna
- Vi har leker tilgjengelig som barna kan leke med på eget initiativ
- Barna deles i mindre grupper

Målkriterier:

- Vi skaper trygge rammer for barna i mindre grupper
- Barna beveger seg rundt i avdelingens fysiske miljø
- Foresatte har etablert kontakt med personalet på avdeling

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Vi sier hei og vinker når vi hilser
- Ansatte veileder barn i lek
- Vi snakker om hvordan vi er med hverandre og følelsene våre
- Vi leker regelleker sammen med barna
- Vi synger navnsang/ om følelser

Målkriterier:

- Alle barn har noen å leke med
- Barn spør og inviterer andre barn inn i lek
- Barna er med å synger i samlinger

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi leker regelleker for å bli kjent i gruppa
- Vi møtes i tigergruppa og har felles turer og aktiviteter
- Vi lager vår egen Tigergutt-sang, med hjelp av KI på smartboarden.

Målkriterier:

- Vi ser at barna er trygge i lek med venner
- Barna etterspør regelleker og Tigerguttsang

September

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
36		1	2	3	4	5	6
37	7	8	9	10	11	12	13
38	14	15	16	17	18	19	20
39	21	22	23	24	25	26	27
40	28	29 Turbo-tråkk	30				

Fokus: Barn hjelper barn

Mål: Barn viser omsorg for hverandre—og verden

Barn 1-3år

Tiltak:

- Vi hjelper barna med å sette ord på egne og andres følelser
- Vi veileder og viser barna hvordan vi trøster hverandre (Stryke på, gi en klem)
- Vi blir kjent med Forut-prosjektet

Målkriterier:

- Barna viser medfølelse med blikk/ kroppsspråk
- Barna trøster når noen gråter
- Vi ser at barna er opptatt av dyrene fra Forut og synger til sangene

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Vi bruker følelsesbilder
- Vi benytter info og opplegg fra Forut (nettsider)
- Vi snakker om barnekonvensjonen—barns rettigheter

Målkriterier:

- Barn hjelper hverandre (trøst, påkledning, hente hjelp).
- Barna kjenner til barnekonvensjonen , og vet hvordan plansjen ser ut
- Barna danser og synger fra Forut-materiellet.

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Barna blir kjent med barnekonvensjon, og kjenner 3-4 punkter
- Gjensyn med Sanjana (Forut), og snakker om likheter og ulikheter i barns oppvekst
- Vi leser bøker om vennskap, omsorg og Barnekonvensjonen
- Vi har Forutaksjonsdag

Målkriterier:

- Barna kan noen punkter i Barnekonvensjonen
- Vi ser at barn hjelper og støtter hverandre i lek

Oktober

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
40	Høstferie på skolen			1	2	3	4
41	5	6	7	8	9	10	11
42	12	13	14	15	16	17	18
43	19	20	21	22 FORUT-fest	23	24	25
44	26 Halloween-uke	27	28	29	30 Halloween-fest	31	

Vi inviterer til FORUT-fest torsdag 22.oktober!

Fokus: Psykisk helse

Mål: Barna kan sette grenser for egen kropp - livsmestring

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Vi trener på å takle motgang som f.eks turtaking, selvstendighet i påkledning.
- Personalet veileder barna i påkledning og i hverdagslige situasjoner
- Barna øver seg på å si stopp og å stoppe når noen sier stoppordet

Målkriterier:

- Vi ser at barna kan sette grenser for egen kropp ved å vise stopp-tegnet eller si stopp
- Barna viser alle følelser
- Vi ser barn som prøver å kle på seg selv, spise selv, vaske hender selv o.l.

Barn 3-4 år

Tiltak:

- vi snakker om betydningen av ordet stopp
- Vi deltar i landsdekkende tema «sammen mot vold», og leser bøker om temaet
- Vi hører på sangen: «stopp, ikke mobb»
- Vi gjennomfører barnesamtaler
- Kopismassasje/ barneyoga
- vi leser bøker om kroppen og vennskap

Målkriterier:

- Barn setter grenser for seg selv, sier «stopp» o.l.
- Barn kan si en ting de selv er gode på

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi leser bøker om kroppen og vennskap
- Voksne lærer barna å setter grenser for seg selv ved å si stopp gjennom rollespill
- Vi lærer barna sangen: «Stopp, ikke mobb»
- Barnehagen deltar i landsdekkende tema «sammen mot vold», og leser bøker om temaet
- Vi gjennomfører barnesamtaler

Målkriterier:

- Personalet hører barn som bruker «Stopp-regelen»
- Personalet hører at barna synger «stopp ikke mobb» sangen
- Personalet ser barn som inkluderer hverandre i lek

November

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
45	2	3	4	5	6	7	8
46	9	10	11	12	13	14	15
47	16	17	18	19 Plandag—stengt	20	21	22
48	23	24	25	26 Foreldremøte	27	28	29
49	30						

Sammen mot vold er et tema gjennom hele november. **Barnesamtaler i uke 45.** Det blir arrangert et foreldremøte i november!

Fokus: Gleden ved å gi

Mål: Barna viser glede ved å gi og dele

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Vi forbereder oss til jul
- Personalet er på gulvet med barna og veileder i det å dele
- vi har julekalender
- Vi synger og danser til julesanger og regler

Målkriterier:

- Barna viser glede ved å dele og leke sammen om en leke for eksempel trille ball, kjøre biler frem og tilbake
- Barna synger med til julesanger
- Barna baker og lager julepynt

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Juleverksted
- Vi lærer oss Lucia-sangen
- Vi trekker pepperkake-kalender, og fyller ut hjerte-kalender med gode ord om hverandre, på den måten teller vi ned til jul.
- Vi baker

Målkriterier:

- Vi ser barn som deler og gir til hverandre (tegninger, gode ord o.l.)
- Barn viser glede og tar imot når de får en «gave» fra andre barn.
- Barna har kjennskap til norske juletradisjoner

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi leser og synger om Lucia
- Vi har juleverksted
- Vi tegner og lager ting til hverandre
- Vi går på «julevandring» i Moss kirke
- Vi baker

Målkriterier:

- Barna kjenner til ulike juletradisjoner
- Personalet hører og ser at barna gleder andre barn og voksne

Desember

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
Mandager har vi felles adventssamling kl 10.30 på fellesrommet—vi har ikke aldersgrupper i desember!							
Fredag 11.desember markeres Lucia med foreldrearrangement kl 15.00							
49	30.11: Nissefest	1	2	3	4	5	6
50	7	8	9	10	11 Lucia	12	13
51	14	15	16	17	18	19	20
52	21	22	23	24 Stengt	25 Stengt	26	27
1	28 Stengt	29 Stengt	30 Stengt	31 Stengt			

Fokus: Følelser

Mål: Barn kjenner og setter ord på følelser

Barn 1-3 år Tiltak: - Vi bruker følelsesbildene i samling med barna - Vi hjelper barna med å sette ord på egne følelser, negative og positive - Vi er nær barna i leken, og støtter de i de ulike følelsene, som glad , sint lei seg. Målkriterier: - Barna viser omsorg for hverandre for eksempel ved å trøste - Barna er opptatt av hverandres følelser	Barn 3-4 år Tiltak: - Ansatte veileder barn i konfliktløsning - Vi tar bilder av hverandres følelser. - Vi bruker det pedagogiske materialet «fargetrollet» til å bli kjent med følelser - Vi setter ord på egne følelser, både barn og voksne Målkriterier: - Barna får hjelp fra voksne til å sette ord på egne følelser. - Barna sier ifra til en voksen når noe er utfordrende	Barn 5-6 år Tiltak: - Vi bruker det pedagogiske materialet «Fargetrollet» til å bli kjent med følelser - Vi reflekterer og snakker om hva mobbing er. Hva er riktig og hva er galt? - Personalet har rollespill om vennskap - Personalet veileder barna i konflikter Målkriterier: - Barna kan komme med løsninger i en konflikt - Personalet hører at barna setter ord på egne følelser
--	--	--

Januar

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
53					1 stengt	2	3
1	4	5	6	7	8	9	10
2	11	12	13	14	15	16	17
3	18	19	20	21	22	23	24
4	25	26	27	28	29	30	31

Vinteraktivitetsdag blir gjennomført når været tillater det

Fokus: Vi er forskjellige—hvem er jeg og hvem er du?

Mål: Barn respekterer hverandres ulikheter—og bruker språket aktivt

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Vi ser på hverandre i speilet
- vi har ramadan-kalender
- Vi markerer ulike høytider for eksempel samefolkets dag, vietnatmesisk nyttår.

Målkriterier:

- Barna kan peke ut seg selv og en venn på vennskaps-bildet
- Barna ser hverandres ulikheter
- Barna viser glede ved markeringene

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Barna tar bilder av hverandre og ser på likheter og ulikheter på smartboarden
- Ansatte hjelper barna å se hva de er gode på
- Vi har fokus på ett eventyr

Målkriterier:

- Barna kan se og sette ord på likheter og ulikheter ved hverandre
- Barna forteller noe vennen er god på

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi tegner selvportretter ved hjelp av speil
- Vi bruker samlingsstund i barnehagen med fokus på likhet/ulikhet eller Flaskepost fra havet (NRK)
- Barna forteller om noe vennen er god på
- Vi har fokus på ett eventyr, og barna forteller det.

Målkriterier:

- Personalet hører barna kan si noe fint om vennen sin
- Personalet ser at barna setter ord på likheter og ulikheter hos hverandre
- Vi ser at barna respekterer hverandre

Februar

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5	1	2	3	4	5 Vietnamesisk/ kinesisk nyttår	6	7
6	8 Markering av samefolkets dag	9	10	11	12	13	14
7	15	16 Foreldremøte	17	18	19 Karneval	20	21
8	22	23	24	25	26	27	28

Foreldremøte blir arrangert denne måneden

Mål: Barna løser opp i uenigheter

- Personalet ser at barna kan løse konflikter selv

Mars

Barnesamtaler i uke 9 (grupper utgår)

Mål: Hvert enkelt barn opplever vennskap

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Personalet støtter og veileder barna i lek , og øver på inkludering
- Toåringene er på besøk på Blåklokka og Smørblomsten for å bli kjent

Målkriterier:

- Barna viser glede ved å se hverandre
- Barna har samspill og begynnende rollelek
- Barna kan inkludere andre inn i sin lek

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Vi leser bøker om vennskap
- Barna får leke på andre avdelinger
- Vi har besøk av småbarnsavdelingen

Målkriterier:

- Barn kan navngi en eller flere lekekamerater
- Barn har flere samspill med andre barn i løpet av dagen, også på tvers av avdelingene.
- Vi ser barn som knytter nye vennskap

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi legger til rette for gode lekemiljøer
- Vi leker ringleker med barna
- Personalet deltar i rollelek

Målkriterier:

- Vi ser at barn leker med hverandre
- Alle barn har venner å leke med
- Alle barna blir inkludert og er betydningsfull

April

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
13				1	2	3	4
14	5	6	7	8	9	10	11
15	12 Plandag—stengt	13 Plandag—stengt	14	15	16	17	18
16	19	20	21	22 Foreldremøte nye barn	23	24	25
17	26	27	28	29	30 Ortodoks påske		

Fokus: Vennskap og samhold

Mål: Hvert enkelt barn opplever vennskap og samhold

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Personalet tar initiativ og legger til rette for lek på tvers av avdelingene
- De eldste er med Tussi gruppen på tur
- Vi har fast tilvenningsdag for toåringene.

Målkriterier:

- Barn etterspør hverandre og viser glede ved å være sammen
- Barna oppsøker barn fra de andre avdelingene

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Hvitveisen er med tussiene på tur
- Besøksdag for hvitveisen på stor avdeling
- Personalet tar initiativ til og legger til rette for at barna leker på tvers av avdelingene.

Målkriterier:

- Barna navngir voksne på alle avdelinger
- Barna navngir venner på alle avdelinger
- Barn kan leke sammen på egenhånd

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Tigerguttene får leke ute alene uten en voksen
- Tigerguttene får være ute i Luen alene i små grupper
- Vi snakker om hva å leke selvstendig betyr

Målkriterier:

- Vi ser barn som finner hverandre på tvers av avdelinger
- Vi ser barn som trøster og hjelper hverandre i lek

Mai

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
18	3	4	5	6 Stengt: Kristi Him.	7	8	9
19	10	11	12 Dugnad	13 Fotografering	14 Mai-fest	15	16
20	17 2.pinsedag og nasjonaldag	18	19	20	21	22	23
21	24	25	26	27	28	29	30
22	31						

14. mai: Markering av norsk nasjonaldag. Barna går i tog.

Fokus: Avskjed og velkomst

Mål: Hvert enkelt barn opplever trygge og gode overganger

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Vi snakker om avdelingene barna skal flytte til
- 2025 barna spiser lunsj ved småbord en dag i uken.
- Vi får besøk av nye venner som skal starte i august

Målkriterier:

- Barna snakker om den nye avdelingen de skal gå på
- Barna er nysgjerrige på de nye vennene sine
- Barna sitter ved småbord og de rydder etter seg

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Hvitveisen er med tussiene på tur
- Vi snakker om at tigergutter skal begynne på skolen
- Samtaler i samling om det å komme ny, og det å slutte i barnehagen.

Målkriterier:

- Vi ser at 3-4 åringene hjelper til og tar småbarna godt imot på tilvenningsdager
- Vi hører barna snakke om at tigerguttene skal begynne på skolen.

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi spiser sammen til lunsj
- Vi har lekegrupper på tvers av avdelinger

Målkriterier:

- Personalet ser barn som leker sammen på tvers
- Personalet hører barn som snakker om å begynne på skolen

Juni

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
22		1	2	3	4	5	6
23	7	8	9	10	11	12	13
24	14	15	16	17	18	19	20
25	21	22	23	24	25	26	27
26	28	29	30				

Tigergutt-gruppa har avslutningstur og markering i mai/juni—foresatte blir invitert til sermoni

Fokus: sommer og ferietid

Mål: Hvert enkelt barn opplever trygge og gode overganger

Barn 1-6 år

Tiltak:

- Personalet tar initiativ til vannlek ute
- Vi går på insektsjakt
- Vi plukker bær og blomster
- Vi leser sammen på tvers av avdelinger

Målkriterier:

- Vi ser blide og fornøyde barn og hører latter
- Barna bruker uteområdet i barnehagen på eget initiativ
- Barn fra ulike avdelinger etterspør hverandre

Juli

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
26				1	2	3	4
27	5	6	7	8	9	10	11
28	12 Feriestengt	13 Feriestengt	14 Feriestengt	15 Feriestengt	16 Feriestengt	17	18
29	19 Feriestengt	20 Feriestengt	21 Feriestengt	22 Feriestengt	23 Feriestengt	24	25
30	26 Feriestengt	27 Feriestengt	28 Feriestengt	29 Feriestengt	30 Feriestengt	31	

Uke 28, 29 og 30 er barnehagen stengt.